

Література

1. Шубін С. П. Політичний маркетинг в державному управлінні України: теоретико-методологічні засади та механізми впровадження: монографія. Миколаїв : Ілліон, 2011. 412 с.
2. Романенко К. М. Маркетинг як технологія державного управління: міжнародний досвід. Публічне адміністрування: теорія і практика. 2010. URL: <http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2010-01/10rknumd.pdf> 2.
3. Захаріна О. В. Симоненко Л. І., Сайкевич М. І. Публічно-приватне партнерство як механізм розвитку інфраструктури регіону. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2015. №2. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/2_2018/32.pdf

УДК 351.711:347.453.8

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРЕДАЧІ ДЕРЖАВНОГО МАЙНА В ОРЕНДУ В УКРАЇНІ

*Павлов В.М., студент
Національний аерокосмічний університет
ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»*

*Ковальчук В. Г., д-р наук з держ.упр.,
в.о. завідувача кафедри економіки та
публічного управління*

У сучасних умовах господарювання оренда державного нерухомого майна набула широкого розповсюдження в майнових відносинах суб'єктів господарювання. Це пов'язано зі швидким розвитком суб'єктів малого підприємництва, для яких придбання у власність приміщення для розміщення власного бізнесу є проблематичним у зв'язку зі значними цінами на нерухоме майно та неможливістю забезпечення кредиту на його придбання. Розмір орендної плати за користування державним нерухомим майном відносно невисокий. Тому оренда державного нерухомого майна для суб'єктів господарювання є оптимальним варіантом отримання нерухомості для здійснення господарської діяльності. Передання в оренду «надлишкового майна», яке перебуває на балансі державних підприємств й установ, проте не використовується для виконання своїх статутних цілей, – перспективний напрямок поповнення державного бюджету, адже замість витрачання коштів на утримання майна держава може монетизувати такі активи.

На сучасному етапі здійснення глибоких соціально-економічних перетворень, спрямованих на інтеграцію України у Європейське Співтовариство, оренда державного та комунального майна відіграє важливу роль насамперед у забезпеченні розвитку підприємництва країни. Крім того, саме оренда державного та комунального майна є важливим джерелом наповнення державного та місцевих бюджетів та сприяє підтримці зазначеного майна у належному стані [1].

Слід зазначити, що вторинний ринок оренди нерухомості достатньо розвинутий, пропонує орендарям велику кількість різноманітного нерухомого майна. Ціноутворення і правила на цьому ринку встановлюються за двома ринковими чинниками: попитом і пропозицією. Він доволі гнучкий і швидко реагує на будь-які політичні й економічні зміни у державі. Ефективність дій орендодавців на ньому очевидна й мотивується бажанням останніх отримати максимальні платежі від оренди та зберегти власне майно. Для того, щоб конкурувати на ринку оренди, держава повинна запропонувати орендарям умови схожі або й кращі ніж на вторинному ринку. Під такими умовами слід розуміти розмір орендної плати у співвідношенні з споживчою якістю майна, просту і прозору процедуру укладення договору оренди, строк оренди та інші істотні умови договору [2]. Однак останнім часом через несприятливі економічні умови оренда державного та комунального майна стає для підприємців непривабливою і не конкурентною порівняно з орендою нерухомості в приватному секторі.

Одним із об'єктивних чинників, які негативно впливають на конкурентоспроможність державної та комунальної нерухомості і як наслідок – на скорочення обсягів оренди державного та комунального майна, наповнення державного та місцевих бюджетів, є ускладнена процедура передачі в оренду об'єктів державної і комунальної власності, зокрема тривалий термін її проведення тощо [1].

Головним завданням у розвитку орендних відносин є формування конкурентного орендного середовища, дотримання сторонами договірних зобов'язань, гармонізація взаємовідносин між власниками й орендарями у питаннях розміру, форми та повноти виплати орендної плати, збереження та раціонального використання орендованого майна, розробка механізмів залучення середньо- та довгострокових інвестицій для технічного переоснащення і модернізації виробництва. З метою реалізації державної політики у сфері оренди державного майна Фондом державного майна України здійснюється системна робота з посилення правового та організаційного регулювання орендних відносин.

Реалізація реформування оренди державного майна в Україні складається з кількох етапів. Перший – це оновлення усього корпусу документів. Від профільного закону, підзаконних актів, положення про оренду, примірних договорів, до методики розрахунку орендних ставок. Наступний етап - це диджиталізація процесів. Мінімізація контактів між потенційним орендарем та чиновником, побудова цілісної електронної багатофункціональної системи, що дає можливість моніторити процеси, аналізувати дані та контролювати процедури. Одним із показових нововведень реформи оренди держмайна покликаний стати запуск електронної платформи orenda.gov.ua - єдиного сайту з усією необхідною інформацією про усі об'єкти державної власності, як вакантні для оренди, так і вже орендовані. За основу урядовці взяли принцип електронного маркетплейса: клікабельна карта з географічним розташуванням об'єкта, система фільтрів та уся необхідна інформація відтепер знаходяться в одному місці та, що найважливіше, без втручання ззовні. [3].

Зі зміною законодавчо-нормативної бази вдосконалюється організаційний механізм і процедура передачі державного майна в оренду, з'явилась прозорість та відкритість процедури передачі державного майна в оренду, а також збільшення надходжень до державного бюджету

Оренда об'єктів державної власності як фінансове явище є системою грошових розподільних і перерозподільних відносин між її учасниками щодо передачі частини національного багатства у строкове платне користування та формування вартісного розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту і національного доходу, формування і використання фінансових ресурсів у формі грошових потоків для задоволення суспільних потреб та інтересів. Лише зважений та раціональний підхід до регулювання орендних відносин державою, чіткі й зрозумілі правила гри зможуть змінити застарілі стереотипи. Держава, на зразок вдалого менеджера зможе вправно та ефективно управляти своїм майном, застосовуючи ринкові важелі та прозорі механізми регулювання, без проблем знаходитиме нових орендарів, зберігши мотивацію і бажання діючих, орендувати й надалі (за укладеними раніше договорами), цим самим сприятиме відновленню та покращенню державного майна, вагомим надходженням коштів до державного бюджету, а також підвищенню довіри підприємців до державних органів влади.

Беручи до уваги, що укладення нових договорів і продовження чинних відбувається винятково через електронні аукціони в системі Prozorro. Продажі, тому це забезпечує конкурентність та прозорість процедур оренди, а також довіру між державою і бізнесом. Отже, прозора процедура передачі в оренду державного майна – це рівні можливості для всіх охочих, конкуренція та справедлива ціна, і – безперечно – залучення інвестицій та надходження до бюджету.

Таким чином, система управління державним майном в Україні вже давно потребує докорінної перебудови. В першу чергу слід вдосконалити чинне законодавство з управління державною власністю, де передбачити одну із головних ролей у проведенні реформи з управління майном місцевими органами влади, оскільки на їх території зосереджено більшість об'єктів державної власності. Водночас необхідно посилювати відповідальність усіх – і центру, і місцевої влади – за використання державного майна. Для підвищення ефективності управління державними підприємствами необхідно виходити з того, що регіональне керівництво краще знає на місці, хто є ефективним управлінцем, а хто ні. Слід відзначити, що завдання підвищення ефективності управління державним майном не зводиться лише до впорядкування здійснення державою повноважень власника. Потрібна поступова, планомірна, системна реалізація широких заходів в інтересах удосконалення способів управління державною власністю.

Найбільш принциповим проявом сучасного стану державного сектору є загрози в сфері національної та економічної безпеки держави, занепад інвестиційної та інноваційної діяльності, незацікавленість приватного капіталу у співпраці з державою у стратегічних для економіки країни сферах, що особливо важливо в умовах відсутності належних інвестиційних ресурсів у держави. Саме тому зміна діючої моделі управління об'єктами державної власності зумовлена

необхідністю перегляду принципів і пріоритетів у сфері управління, посилення державного контролю й регулювання в державному секторі, що повинно здійснюватися в комплексі із заходами щодо посилення стратегічного управління та тих, що спрямовані на активізацію інвестиційно-інноваційної діяльності й удосконалення корпоративного управління.

Література:

1. Про оренду державного та комунального майна : Пояснювальна записка до проекту Закону України. – Режим доступу: [https://www.spfu.gov.ua/userfiles/files/poiasn23\(4\).pdf](https://www.spfu.gov.ua/userfiles/files/poiasn23(4).pdf)
2. Дурицький В. В. Оптимізація механізму надання в оренду державного нерухомого майна. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України, 2015, Випуск 1 (111) – Режим доступу. [http://ird.gov.ua/sep/sep20151\(111\)/sep20151\(111\)_066_DurytskyV.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20151(111)/sep20151(111)_066_DurytskyV.pdf)
3. Оренда державного майна: хроніка української реформи. – Режим доступу. <https://delo.ua/business/orenda-derzhavnogo-majna-hronika-ukrajinskoji-re-384529/>

УДК 355/359:351.74(477)

ВІЙСЬКОВО-ЦИВІЛЬНІ АДМІНІСТРАЦІЇ У СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ БЕЗПЕКОЮ УКРАЇНИ

*Панельбу О. З., студентка
Національний аерокосмічний університет
ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»*

*Ковальчук В. Г., д-р наук з держ.упр.,
в.о. завідувача кафедри економіки та
публічного управління*

Публічне управління – є управлінням з боку суспільства, тобто вироблення та здійснення дій щодо цілеспрямованого свідомого впливу на суспільну систему загалом та на її окремі ланки. Публічне управління, як системно-суспільне явище, є багатогранною діяльністю органів трьох гілок влади й органів місцевого самоврядування (в межах повноважень, делегованих їм за принципом демократичної децентралізації внутрішніх і зовнішніх державних функцій, спрямованих на формування політики, а також вироблення, ухвалення та реалізування форм та механізмів здійснення впливу на всі сфери суспільної життєдіяльності та їх процеси з метою досягнення та підтримання соціоекономічної рівноваги, базуючись на взаємоузгодженні загальнодержавних, регіональних, групових і індивідуальних інтересів [1].